

KLØVERVANGEN

Vi vender nu blikket op ad Kløvervangen. Tidligere har vejen været kaldt Skrejrupvej, men navnet er formodentlig ændret ved den ”officielle” navngivning, der fandt sted i 1964 eller den senere i 1972 – og formodentlig hænger ændringen sammen med, at man har villet undgå forveksling med den del af Skrejrupvej, der går i Rønde. Første hus, vi ser nærmere på, er nr. 2, der ligger lige på hjørnet mellem Thorsgade og Kløvervangen:

KLØVERVANGEN 2: KARETMAGERHUSET

Karetmager Søren Peter Nielsen havde værksted her. Han havde en del arbejde for landmændene, lavede vognstænger etc. Desuden lavede han smørdritler til mejeriet, og de fleste af dem blev lavet i et lille værksted nede på mejeriet. Grunden til huset havde han købt af Beisgården omkring 1910.

Der har i ældre tid været flere karetmagere i Thorsager. Da Thorsager Andelsmejeri skulle have nye mælkevogne efter oprettelsen i 1893, gik en del af bestillingen til karetmager Andersen og karetmager Kristensen i Thorsager.

Det gamle karetmagerværksted blev indrettet til stue, da karetmager Nielsen døde omkring 1960. Nu er hele huset beboelse. Karetmagerens datter Edith og hendes bror Egon boede i huset i en del år efter karetmagerens død. Egon arbejdede ved forskelligt byggeri som murerarbejdsmand o.lign. og en overgang var han ansat ved Jysk Telefon.

Det er et meget smukt hus, opbygget helt symmetrisk, i gammel tid har der været karetmagerværksted i den ene del, beboelse i den anden helt tilsvarende del. Det var altså umuligt fra udseendet at ane, at der var karetmagerværksted i den ene ende af huset. Det var et meget fint og stort værksted, berettes det.

KLØVERVANGEN 4: SØNDERGÅRD

er en af de oprindelige 28 Thorsager-gårde. Her boede Per Holst, efter ham sønnen Søren Holst, og i dag hans to sønner Lars og Per Holst. Den gamle Per Holst var sognefoged og kreditforeningsvurderingsmand, sønnen Søren kørte for ham, når han var ude og vurdere ejendomme. Holst`erne på Søndergård er ikke i familie med de øvrige Holst`er i Thorsager.

KLØVERVANGEN 6: SKOLEN

Den ældste del af skolen stammer fra 1909, hvor der byggedes den nuværende hovedbygning langs Kløvervangen, med en lærerbolig vinkelret på, hvor nu den nye skole fra 1983 er tilsluttet bygningen.

Skolens historie kan læses i Folk og Liv bind 3 s. 21-32 (fhv- skoleinspektør Herluf Bechs erindringer – Bech blev ansat ved Hedeskov skole 1947, blev derefter ved Hedeskov skoles nedlæggelse andenlærer ved Thorsager skole i 1957, førstelærer samme sted 1964, og endelig fra 1980 skoleinspektør).

Den vinkelrette bygning blev nedrevet i forbindelse med byggeriet af den nye del af skolen i 1983. Den rummede bolig til førstelæreren i stuen, til andenlæreren på første sal.

Skoleinspektør Bech boede på førstesalen som andenlærer og flyttede helt rutinemæssigt ned i stueetagen, da han afløste Laursen som førstelærer i 1966. Året efter byggede Bech selv hus på Rugvangen og flyttede derover, så hele stueetagen kunne inddrages til undervisning.

Da Svend Christiansen blev pedel i 1978 var der stadigvæk lærerbolig på førstesalen. På dette tidspunkt boede Karen Østergård der, senere bl.a. Jørgen Gottschalk. Sidstnævnte havde dog kun en del af lejligheden til rådighed, idet noget af den i mellemtiden var inddraget til undervisning. Karen Østergård med familie er nok de sidste, der har haft hele lejligheden til rådighed.

Der var gymnastiksal på en del af førstesalen, men det blev opgivet, da hallen stod færdig i 1977. Da den nye skole blev bygget til, blev adgangen til gymnastiksalen spærret, så man kun kunne komme derop gennem en lille lem. Ved bygningen af den nye skole blev såvel den gamle førstelærerbolig som den gamle andenlærerbolig revet ned.

Første spadestik til den store tilbygning, ”den nye skole”, blev taget i 1981 af et trekløver bestående af borgmester E. Holst Pedersen, teknik- og miljøudvalgets formand Willy Laursen (tømrer i Thorsager) og byggeudvalgets formand Ejvind Sørensen. Den nye skole stod færdig i 1982.

Da man kom i bekneb for lokaler til det nye begreb ”skolefritidsordning”, SFO, fik man kik på den ”forladte” gymnastiksal. Der blev lavet ny trappeadgang derop og salen blev indrettet til SFO i 1989.

SFO fik nye lokaler i Thorsagerhallen sidst i 1990'erne. Skolen fik en betydelig tilbygning i 2002.

Thorsagers første skole var Kirkevej 6 ved Dammen, en kort overgang i begyndelsen af 1930'erne var denne bygning forskole (under frk. Uhrbrand). Derefter flyttede forskolen op i en ny bygning over for den nuværende skole på Kløvervangen, Kløvervangen nr. 11.

KLØVERVANGEN 1-3

Her lå tidligere et hus med tre lejligheder, som kirken ejede. Det lå med gavlen mod Thorsgade. De to nederste lejligheder blev i 1865-66 købt af Jens Christensen, den øverste ende blev 1869 købt af Mette Kirstine Nielsdatter.

Der var herefter tale om et dobbelthus, hvor hver ende havde sin ejer. I 1920'erne boede i nederste ende, Kløvervangen 1, de tre søskende Poul, Jens og Marie Rasmussen. Marie var ringer og bælgetræder ved kirken. Derfra kom tilnavnet "Skridt-Marie", idet hun havde sit eget hurtige trav fra ringningen oppe i kirketårnet og ned ad trapperne ind i kirken for at nå at træde orglet i tide.

Marie døde i 1953. Kisten måtte ud af et vindue, da det var umuligt at manøvrere den igennem de smalle døre.

Broderen Poul var tømrer – og dygtig. Det blev påstået, at når han havde monteret en dør, så kunne den både åbne og lukke, men hvis der senere kom et halmstrå i klemme, så kunne den ikke lukke. Han var tømrer af den gode gamle skole. Han arbejdede med flækøkse, og alt var fuldstændig nøjagtigt. Han tog ud på gårdene og udførte arbejdet der.

Den tredje bror Jens døde relativt tidligt, mens Poul boede i huset indtil 1970, hvor det blev væltet, da det kom i vejen for en vejudvidelse. Han kom på fik en pensionistbolig ude på Dalgårdsvej, hvor han døde i 1976.

Huset var som nævnt delt i to lejligheder. I den anden ende, Kløvervangen 3, boede tækkemand Kristian Therkild Kristensen, oftest kun kaldt Kristian Therkild. Han boede i mange år alene efter konens død. Efter hans død boede sønnen Henry i mange år i lejligheden.

Huset på hjørnet af Skrejrupvej/Kløvervangen og Thorsgade, 1920'erne, Marie Rasmussens og brødres, samt Chr. Terkildsens hus, i dag ragt ned for at give plads til vejudvidelse.

Marie og hendes brødre var i familie med bager Andersen overfor – muligvis var de søskende til bagerens kone.

Huset blev revet ned for at give plads til en vejudvidelse i 1970. Derfor er både adressen Kløvervangen 1 og 3 ikke-eksisterende i dag.

KLØVERVANGEN 5

Her lå en lille landejendom, som Anton Grosen ejede. Jorden var dels hvor nu Rughaven er, dels hvor Vimmelskaftet er, dels ud mod Ellev.

Anton Grosen delte svinekort ud. I 1948 solgte han jorden fra (Rughaven-delen gik til Hans Kastor i Nørregade 5) og begyndte at køre taxa. Efter hans død overtog Jens "Beis" Jensen huset (?). Senere Wilhelm Schmidt, der boede der, til bygningerne blev nedrevet i 1970 på grund af vejudvidelse (som Kløvervangen 1-3).

I dag bebos det nye hus, der ligger mere tilbagetrukket fra vejen, af T. Nørlem og B. Winkler-Nørlem. Det blev opført i 1970'erne.

KLØVERVANGEN 7

beboedes af gdr. Rasmus Andersens mor Karoline. Rasmus Andersen havde Ulvedalsgård og var sognerådsformand i en årrække. Hans bror Anders Andersen havde Juelsminde i Rønde og var formand for mejeriet i mange år.

Da Rasmus Andersen gik på pension købte han huset ved siden af moderens hus, altså Kløvervangen 9. Vist nok fandt han nr. 7 for lille.

Efter Karoline Andersen kom frøknerne Sørensen til at bo her. Den ene af søstrene havde været forskolelærerinde i Følle, frk. Louise Krause Sørensen. De var døtre af den gamle førstelærer i Thorsager, Niels Sørensen, hvis dagbøger er kendt af flere. De to søstre havde også boet sammen i forskolen i Følle – den ene underviste og tjente penge, den anden holdt huset.

Efter de to damer var huset en overgang overtaget af Jens Beis (?), derefter Peder Mølgaards svigerfar, efter hvem Peder arvede det. Siden har Peder Mølgaard boet i huset.

KLØVERVANGEN 9

Førstelærer Kroghs enke flyttede ind i huset efter Kroghs død. Efter hende købte gdr. og fhv. sognerådsformand Rasmus Andersen huset – han ejede i forvejen nr. 7, hvor hans mor havde boet.

Siden har Ellen Houmøller, nu Skivild boet i huset. I dag bebos det af træskulptør-kunstneren Birger Holmgaard – der lige p.t. er travlt optaget af at lave en ny prædikestol til Thorsager Rundkirke, der er under restaurering.

KLØVERVANGEN 11

er den gamle forskole. Frk. Uhrbrand, købmand Uhrbrands datter læste til lærer, men fik børnelammelse, da hun manglede et år af studiet. Resten af livet gik hun med stok. Hun kom så hjem til Thorsager, hvor hun i 1927 begyndte at tilbyde undervisning i en ”pogeskole”, den tids børnehaveklasse. Hun viste sig at være knagende dygtig, og pogeskolen var hurtigt en stor succes.

Dermed fik kommunen kik på frk. Uhrbrand, og da man i 1928 ville begynde en forskole, altså for de første tre klasser, i den gamle skolebygning ved Dammen, var

det en naturlig ting at spørge frk. Uhrbrand, om hun ville have jobbet som forskolelærerinde. Det sagde hun ja til, og derefter underviste hun et par år i den gamle skole ved Dammen. Derefter byggede kommunen imidlertid ny forskole over for den nye skole på Kløvervangen, og så flyttede frk. Uhrbrand og forskolen herop. Dermed kom hun i kontakt med lærerne på skolen, og da de blev klar over, at hun ikke havde lærereksamen, krævede de hende fyret.

Det gav anledning til en storm af protester, og der blev samlet ind på en underskriftindsamling med den klare besked til sognets vise fædre: ”Hvis frk. Uhrbrand afskediges, så kommer der ingen børn i skolen!” Det lykkedes at finde en løsning, så frk. Uhrbrand kunne fortsætte – til børnenes og forældrenes udelte fornøjelse. Vist nok fik hun papirer på, at hun trods manglende eksamen havde kompetence som forskolelærerinde. Frk. Uhrbrand var en meget myndig dame og hendes metoder ville muligvis i dag blive kaldt gammeldags, men børnene nærmest forguede hende, og de lærte virkelig noget de første år af deres skoleliv hos hende.

Det høje hus var indrettet med lejlighed til frk. Uhrbrand ovenpå, og skolens lokaler nedenunder. Frk. Uhrbrand gik på pension sidst i 1960’erne og flyttede til Viby. Der kom en ny forskolelærerinde, men hun var der kun nogle få år, før forskolens bygninger blev opgivet, og forskolen blev integreret i den store skole på den anden side vejen. Muligvis er det sket samtidig med at skoleinspektør Herluf Bech flyttede over på Rugvangen, så hans lejlighed på skolen kunne indrettes til undervisning. På denne tid skete det overalt, at lærernes tjenesteboliger blev nedlagt. Den tidligere forskolebygning blev solgt og husede i nogle år keramikværksted – derfor var der indtil for et par måneder siden stadigvæk en høj skorsten til huset. At det er en gammel skole ses endnu klart af de store vinduer i sydsiden af huset.

KLØVERVANGEN 13

bebos i dag af Linda og Kurt Overgaard-Andersen. Laurits Møller fra Hovgården boede her som pensionist.

KLØVERVANGEN 15

bebos af Dagny Hansen, der var gift med Søren Møller Hansen, der havde forpagtet Hovgården af Laurits Møller (Søren var brorsøn af Laurits). Da Hovgården blev væltet, blev Kløvervangen nr. 15 stuehus til gården – det var af lovgivningsmæssige grunde nødvendigt at opretholde et stuehus.

KLØVERVANGEN 17

bebos af J. Thornbjerg, der har en virksomhed der syr logo på tøj. Huset er karakteristisk ved den tilhørende vindmølle. Der er solgt en del jord fra til udstykningen på Hvedevangen.